

**Komunitný plán sociálnych služieb obce Marcelová
aktualizovaný na obdobie 2021 - 2025**



OKTÓBER 2021

Obec Marcelová na základe schválených „Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030“, zverejnených 12.03.2021 a Národnej stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR“, schválenej uznesením vlády SR č. 222/2021 dňa 28.04.2021, pristúpila k aktualizácii „Komunitného plánu sociálnych služieb obce Marcelová“ v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Pôvodný Komunitný plán sociálnych služieb bol spracovaný v roku 2018 na obdobie päť rokov. Táto aktualizácia dopĺňa niektoré upresňujúce kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele tak, aby bol „Komunitný plán sociálnych služieb obce Marcelová“ plne v súlade s platnou legislatívou.

Komunitné plánovanie sa v súčasnosti dostáva čoraz viac do popredia a stáva sa súčasťou regionálnej politiky. Predstavuje trojdimenzionálny vzťah medzi zadávateľmi, poskytovateľmi a užívateľmi sociálnych služieb. Je nástrojom, ktorý poukazuje na potreby občanov a následne hľadá riešenie ich sociálnych potrieb. Komunitné plánovanie zisťuje nedostatky v súvislosti s poskytovaním sociálnych služieb a stanovuje priority budúceho rozvoja.

*Ervin Varga
starosta obce Marcelová*

Aktualizovaný „Komunitný plán sociálnych služieb obce Marcelová na roky 2021 – 2025“ predstavuje krátkodobý programový dokument sociálnej politiky obce v oblasti rozvoja sociálnych služieb, spracovaný so zameraním na jednotlivé cieľové skupiny, ktorým sú poskytované sociálne služby verejnými a neverejnými poskytovateľmi pôsobiacimi na území obce Marcelová.

Komunitný plán sociálnych služieb, ako nástroj rozvojových procesov sociálnej politiky obce stanovuje ciele, priority, opatrenia a konkrétne aktivity na zabezpečenie rozvoja sociálnych služieb pre obyvateľov obce Marcelová.

Cieľové skupiny

Komunitný plán sociálnych služieb obce Marcelová na roky 2021 – 2025 plánuje rozvoj sociálnych služieb obce pre nasledovné cieľové skupiny:

- seniori, čiže obyvatelia po dovŕšení dôchodkového veku,
- občania s ťažkým zdravotným postihnutím a nepriaznivým zdravotným stavom,
- rodiny s deťmi,
- občania ohrození rizikom sociálneho vylúčenia.

Cieľ Komunitného plánu sociálnych služieb obce Marcelová

Komunitný plán sociálnych služieb obce Marcelová je aktualizovaný na obdobie 2021 – 2025 a jeho cieľom je:

- vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitných a dostupných sociálnych služieb pre jednotlivé sociálne skupiny,
- posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín,
- vytvorenie podmienok na podporu komunitného rozvoja za účelom predchádzania vzniku či zhoršovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov,
- podporovanie trvalo udržateľného rozvoja obce s možnosťou budovania ďalších sociálnych zariadení
- zabezpečenie odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách.

Účastníci komunitného plánovania

Princíp komunitného plánovania predpokladá zapojenie a úzku spoluprácu troch subjektov:

- zadávateľov/objednávateľov sociálnych služieb,
- poskytovateľov sociálnych služieb,
- prijímateľov/užívateľov sociálnych služieb.

Analýza poskytovaných sociálnych služieb v predchádzajúcich rokoch

Rozvoj sociálnych služieb zabezpečuje obec Marcelová spolu s partnermi ako dlhodobý, kontinuálny, systematický a koordinovaný proces riešenia problémov osôb odkázaných na poskytovanie sociálnych služieb. V rámci obce sa v posledných rokoch zabezpečil postup od čiastkových riešení k systémovým opatreniam na základe poznania východiskového stavu a na základe zabezpečenia viaczdrojového financovania.

Príkladom viaczdrojového financovania sociálnych služieb je poskytovanie domácej opatrovateľskej služby v rámci Operačného programu „Ľudské zdroje“ prostredníctvom Národného projektu „Podpora opatrovateľskej služby“.

V súčasnosti v obci Marcelová sociálna starostlivosť zahŕňa nasledovné oblasti:

- Domáca opatrovateľská služba. Obec od roku 2014 je aktívne zapojená do Národného projektu Podpora opatrovateľskej služby, v rámci ktorého v prvom roku poskytovala domácu opatrovateľskú službu pre 8-10 klientov prostredníctvom 4 kvalifikovaných opatrovateľov, od roku 2016 počet opatrovateľov sa zvýšil na 8, ktorí opatrovali 30 klientov v ich prirodzenom domácom prostredí.
Obec Marcelová v rokoch 2019 – 2021 bola zapojená aj do dopytovo-orientovaného projektu POS, v súčasnosti plánuje pokračovať v tejto činnosti v rámci DOP POS II. v rokoch 2021-2023
- Terénna sociálna práca. Obec sa so svojou terénnou sociálnou pracovníčkou a jej asistentkami usilovala o: zabezpečenie sociálneho začlenenia a prevencie sociálneho vylúčenia ohrozených osôb a skupín, zmiernenie negatívnych dôsledkov a rizík životných situácií sociálne vylúčených ľudí, vrátane dopadu na celú komunitu obce, zmiernenie nerovnosti, vrátane nerovného prístupu k vzdelaniu, bývaniu, sociálnej ochrane, zdravotnej starostlivosti a zamestnaniu, priblíženie ťažko dostupných služieb pre klientov, rodiny a komunity a v neposlednom rade dosiahnutie rozvoja - znovunadobudnutia sociálnych kompetencií klienta.

Obec Marcelová v sociálnej oblasti okrem vyššie uvedených vykonáva aj ďalšie činnosti zadefinované zákonmi, a to:

- poskytnutie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi,
- základné sociálne poradenstvo,
- činnosť Denného centra pre dôchodcov,
- poskytnutie pomoci pri umiestňovaní do zariadení fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby,
- funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok,
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia ...),

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Vízia: Sieťované sociálne služby v komunite, dostupnosť rôznych druhov a foriem komunitných sociálnych služieb. Seniori, osoby so zdravotným postihnutím a nepriaznivým zdravotným stavom žijúce v obci sú v čo najväčšej miere samostatné a nezávislé, je podporovaná ich snaha zamestnať sa a pracovať, vzdelávať sa a aktívne využívať voľný čas.

Hlavný cieľ: Vysoká kvalita dôstojného a zmysluplného života osôb so zdravotným postihnutím, nepriaznivým zdravotným stavom a seniorov žijúcich na území obce.

Opatrenie 1.1. Výstavba zariadenia pre seniorov resp. zariadenia opatrovateľskej služby /pre 6 max. 12 prijímateľov/

Aktivity:

- zistiť priestorové, technické, personálne podmienky a prevádzkové náklady, vypracovať projekt a projektovú dokumentáciu
- nadviazať spoluprácu s VÚC a ďalšími poskytovateľmi sociálnych služieb

Zodpovednosť: Obec Marcelová

Časový plán: 2022 – 2025

Rozpočet: Obec Marcelová, granty, NFP, dotácie MPSVR SR, ŠFRB, /úhrady od klientov/

Opatrenie 1.2. Zriadenie denného stacionára

Aktivity:

- zistiť priestorové, technické, personálne možnosti a prevádzkové náklady, v prípade potreby vypracovať projekt a projektovú dokumentáciu
- nadviazať spoluprácu s VÚC a ďalšími poskytovateľmi sociálnych služieb

Zodpovednosť: Obec Marcelová

Časový plán: 2022 – 2025

Rozpočet: Obec Marcelová, NFP, granty, dotácie MPSVR SR, /úhrady od klientov/

Opatrenie 1.3. Poskytovanie domácej opatrovateľskej služby

Aktivity:

- zistiť potrebu rozšírenia poskytovania domácej opatrovateľskej služby
- kapacitne posilniť počet opatrovateliek
- zabezpečiť vedenie agendy na obecnom úrade
- sledovať možnosti viaczdrojového financovania – nenávratný finančný príspevok na OS

Zodpovednosť: Obec Marcelová

Časový plán: 2021 – 2025

Rozpočet: Obec Marcelová, zdroje z projektov EÚ, /úhrady od klientov/

Opatrenie 1.4. Poskytovanie stravovacej služby pre cieľovú skupinu

Aktivity:

- monitoring záujmu o donášku stravy do domácnosti klienta
- nadviazať spoluprácu s vývarovňou alebo jedálňou na území obce resp. v jej blízkom okolí
- zabezpečiť rozvoz stravy pre osoby so zdravotným postihnutím a pre seniorov

Zodpovednosť: Obec Marcelová, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb z blízkeho okolia

Časový plán: 2021 – 2025

Rozpočet: Obec Marcelová, dotácia MPSVR SR na nákup auta na rozvoz stravy, klienti

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Vízia: Dostupnosť ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napríklad u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom.

Hlavný cieľ: Časová, vecná a finančná dostupnosť a udržateľnosť potrebnej pomoci pre občana odkázaného na dlhodobú sociálno-zdravotnú starostlivosť, kvalita života ovplyvnená kvalitou a komplexnosťou starostlivosti prispôsobujúcou sa zdravotným a sociálnym potrebám jednotlivca.

Opatrenie 2.1. Sledovanie výziev, zapojenie a realizácia projektu v rámci reformy dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti vrátane paliatívnej v zmysle „Plánu obnovy a odolnosti SR”

Zodpovednosť: Obec Marcelová

Časový plán: 2022 – 2025

Rozpočet: Obec Marcelová, NFP, granty, dotácie MPSVR SR

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Vízia: Kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby pri komplementarite jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Osobitná verejná podpora a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory.

Hlavný cieľ: Podpora tejto cieľovej skupiny v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúladovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkovvej zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie. Posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

Opatrenie 3.1. Sledovanie výziev, zapojenie sa a realizácia projektov v rámci reformy dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti vrátane paliatívnej v zmysle „Plánu obnovy a odolnosti SR”

Zodpovednosť: Obec Marcelová

Časový plán: 2022 – priebežne

Rozpočet: Obec Marcelová, NFP, granty, dotácie MPSVR SR

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Vízia: Vysoká kvalita sociálnych služieb ako nástroja pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru.

Hlavný cieľ: Systematické zabezpečovanie, udržiavanie a zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Zodpovednosť: Obec Marcelová

Časový plán: úloha stála

Touto aktualizáciou priority a ciele obce Marcelová stanovené v „Komunitnom pláne sociálnych služieb obce Marcelová na obdobie 2018 – 2023” nie sú dotknuté a naďalej sú v platnosti.